

Een nieuwe kevercatalogus

Oscar Vorst, Jan Cuppen & Bas Drost

Degenen die op de bijeenkomst in Rotterdam waren zal het niet ontgaan zijn: de plannen voor een nieuwe faunistische catalogus van de Nederlandse kevers hebben een concrete vorm aangenomen en het project is aan een voorzichtige start begonnen. Een 15-tal vrijwilligers heeft zich inmiddels aangemeld om één of meerdere families te bewerken (zie het overzicht hiernaast). Maar... voor een groot aantal families is nog geen bewerker gevonden. Mocht je zin hebben om een familie (of deel) te bewerken, meld je dan alsnog aan! Neem hiervoor contact op met Jan Cuppen.

Waarom een nieuwe catalogus?

Sinds de publicatie van de *Lijst van Coleoptera uit Nederland en het omliggend gebied* van P.J. Brakman (1966) is er geen naamlijst van de Nederlandse Coleoptera meer verschenen. 'Brakman' is echter al lang niet meer up-to-date. Niet alleen zijn er honderden nomenclatorische wijzigingen, ook zijn er sindsdien vele nieuwe soorten voor de fauna ontdekt, en is de kennis omtrent de verspreiding binnen Nederland sterk gegroeid. Kortom, tijd voor een nieuwe catalogus.

Wat gaan we doen?

Bedoeling is in de komende drie(?) jaar een faunistische catalogus te maken met daarin verspreidingsgegevens per provincie, als opvolger van de *Lijst van Coleoptera uit Nederland en het omliggend gebied* van P.J. Brakman (1966). Anders dan bij Brakman zal de nieuwe catalogus onderscheid maken tussen recente (vanaf 1967) en oude (t/m Brakman, 1966) waarnemingen; deze zullen worden weergegeven als grote en kleine bollen. Daarnaast zal er ook een verschil zijn tussen gegevens gebaseerde op hernieuwde kritische studie van (museum)materiaal (gesloten bollen) en, indien dit niet mogelijk is, literatuurgegevens (open bollen). Belangrijkste literatuurbron is natuurlijk de catalogus van Brakman!

Een belangrijk nieuw aspect is ook de controleerbaarheid van de gegevens. Met de 'Brakman' in de hand is het vaak moeilijk na te gaan op welke waarnemingen Brakman zich baseerde. Dit is natuurlijk onhandig als later determinaties gecontroleerd moeten worden, bijvoorbeeld als een soort is opgesplitst. Vandaar dat de nieuwe catalogus vergezeld zal zijn van een CD met de basisgegevens: één record van iedere soort per provincie. Dit moet het later eenvoudiger maken het basismateriaal te traceren.

Hoe gaan we het doen?

Natuurlijk is dit een onmogelijke taak voor één persoon. De bedoeling is om dit met een 'team' van deskundigen te doen, waarbij ieder een familie(s) voor zijn rekening

neemt. De bewerker is de uiteindelijk verantwoordelijke (en ook auteur) voor zijn familie. De coördinatie/organisatie is in handen van het 'comité' (OV, JC & BD).

Gekozen is voor een elektronische aanpak, waarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt kan worden van al aanwezige computer-bestanden. Hierbij worden we geholpen door een aangepaste versie van Orde4.0, die automatisch een catalogus nieuwe stijl kan genereren, de provincie-lijst van Brakman incorporeren, automatisch complementerende gegevens extraheren etc.

Wanneer doen we wat?

- Eerst wordt de 'vertaaltabel' (zie onder) van Brakman naar de nieuwe catalogus up-to-date gemaakt. Die is uiterlijk september 2000 klaar.
- Na een check op de werking van de vertaaltabel gaat deze weer retour naar de bewerkers (november 2000).
- Deze kunnen dan de gegevens uit de eigen Orde-collectie ge-extraheerd (streefdatum november 2001 => bestanden naar commissie).
- De commissie combineert de bestanden en maakt een voorlopige catalogus (3 maanden).
- De medewerkers en anderen leveren aanvullende gegevens aan de hand van de voorlopige lijst => naar commissie (6 maanden)
- De medewerkers controleren de aanvullende gegevens aan de hand van het materiaal (1 jaar).
- De commissie bundelt de bijdragen en maakt de definitieve versie (6 maanden).

Hoe kun je meewerken?

Iedereen kan meewerken door zijn gegevens beschikbaar te stellen aan de familiebewerkers. Het handigst en makkelijkst is dit natuurlijk als de gegevens al in Orde zijn ingevoerd! Dus... achterstallige gegevens invoeren graag. Daarnaast zijn er nog steeds families waarvoor zich geen vrijwilligers hebben aangemeld. Dit kan natuurlijk nog steeds.

Wat eerst?

Eerste fase, na het ronselen van de medewerkers, is het maken van een recente naamlijst met correcte namen en systematiek (dus zonder provincieverspreiding), gebaseerd op de lijst van Brakman, de sindsdien nieuw gemelde soorten en de opgetreden naamsveranderingen. Daarnaast is het nodig een 'vertaaltabel' te maken die een relatie legt tussen de door Brakman gebruikte namen en de recente namen. Hiermee kan Orde dan de verspreidingsgegevens van Brakman overnemen in de nieuwe catalogus. Inmiddels is een dergelijke recente lijst en een vertaaltabel gemaakt voor de hele Nederlandse keverfauna. In de loop van de zomer krijgen de bewerkers deze ter correctie toegezonden, evenals de speciale catalogus-versie van Orde. Aan het

eind van dit jaar hopen we deze klus afgerond te hebben (in ieder geval voorlopig, wijzigingen zijn altijd nog mogelijk). Dan kan het echte werk beginnen!

Een echt stukje nieuwe catalogus als voorbeeld:

Ptiliidae

door O. Vorst

Ptenidium

<i>laevigatum</i> Erichson, 1845	●	.	.	●	.	●	●	●	●	.	●	●	
<i>intermedium</i> Wankowicz, 1869	.	.	.	.	.	●	●	.	●	○	●	●	
<i>fuscicorne</i> Erichson, 1845	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	12
<i>punctatum</i> (Gyllenhal, 1827)	●	●	.	.	.	.	.	●	●	○	●	.	
<i>formicetorum</i> Kraatz, 1851	.	.	.	●	.	●	●	●	/	.	.	●	
<i>longicorne</i> Fuss, 1868	.	.	.	/	.	/	/	/	/	.	.	●	1
<i>pusillum</i> (Gyllenhal, 1808)	●	.	●	●	.	●	●	●	●	○	●	●	
<i>nitidum</i> (Heer, 1841)	●	.	●	●	.	●	●	●	●	○	●	●	

Fr Gr Dr Ov Fl Ge Ut NH ZH Ze NB Li

Korte Mededeling

Op 24 september 1999 ging mijn dochter, samen met andere meisjes, paardrijden op het strand van Scharendijke (Schouwen-Duiveland). Het was redelijk zonnig weer met een stevige bries. Op dit strand, juist voor de eerste duinen, heb ik drie kevertjes gevangen: *Oxytelus inustus* Grav., *Hypocaccus crassipes* Er., een soort die enkel voorkomt in Zeeland en Zuid-Holland (Brakman, 1966) en *Apion pisi* F. Verder zag ik nog vele exemplaren van *Aegialia arenaria* F. doelloos klauteren in het zand.

Marc Lodewyckx, Grote Molenweg 25, B-2940 Stabroek, België

Bernard van Vondel verdient Uyttenboogaart-Eliassen stimuleringsprijs

Ons lid Bernard van Vondel zal voor zijn werk aan de Haliplidae-wereldfauna de Uyttenboogaart-Eliassen stimuleringsprijs ontvangen. Deze zal hem overhandigd worden aan het eind van de 45e lentevergadering van de Nederlandse Entomologische Vereniging die gehouden wordt op 13 mei in het Natuurmuseum Enschede, De Ruyterlaan 2. Na afloop is er een receptie. Iedereen is natuurlijk van harte uitgenodigd! (zie ook Verenigingsnieuws van april).

Het museum ligt op 3 minuten lopen van het NS-station: ga vanuit het station in de richting van het busstation, schuin naar rechts oversteken onder gebouw van 'Randstad' door, oversteken naar de achteringang van het museum (Tromplaan 19); hier aanbellen.